

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izveniši ponedeljke in dneve po praznicah, tor velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petič-vrste 5 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se svote ambarati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledatiška stolba“.

Opravništvo, na katero naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila, t. j. administrativne roči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

London 14. marca. „Standard“ poroča: Angleške vojne ladije v Besika-baji bodo v Dardenale prodirale, da ladijstvo Commerelles-ovo pri Galipolji pomnože, tako da bode to močnejše nego Hornby-jevo.

Carigrad 13. marca. Hobart-paša je odplul na grške bregove. Do Galipolija ga spremljata dva angleška vojaška attachés. — Vojvoda Edinburghski zapusti denes Ismid in gre na Malto.

Carigrad 13. marca. Angleška flota v Ismidskem zalivu je bila za še jedno oklopnico pomnožena. Angleži baje na otoku Tenodosu blizu vhoda Dardanel zalagajo orožje, strelivo in živež za svojo vojsko.

Atene 14. marca. Turki so bili pri Dereglijih v Tesaliji tepeni. Vstaja v Tesaliji je občna.

Trnovo 11. marca. Veliki knez Nikolaj gre te dni čez Odeso v Peterburg. Ruske vojske, ki so južno od Balkana, ostanejo tako dolgo v svojih pozicijah, dokler angleška flota ne zapusti Marmora-morja. (Angleška flota se pa v Dardanelah vedno bolj množi, kakor novejši naši gonaji telegrams poročajo. To nij pomirljivo znamenje. Uredn.)

Knin 12. marca. Grozodejstva in boji v južnej Bosni se z nova začnajo. Baši bozuki napadajo kristijane in jih pobijajo. Vstaši so sklenili boj nadaljevati. Veselicki Božidarovič je bil izvoljen, da bi na kongresu za vstaše govoril. Denes se pri Trubaru na avstrijskeji meji bojuje mej vstaši in Turki.

Izjave Andrassyjeve

v delegacijah bodo vznemirile ne le narode v monarhiji, temuč tudi čez meje naše države

ven. Do kongresa se bode pač še mir ohranil, ali po kongresu se je vsega bati, ako se drugim vladam ne posreči magjarskega vpliva in angleške sebičnosti odtisniti od vladanja. Iz Andrassyjevih izjav vidimo, da se Avstrija postavlja v sovražno stanje Rusiji nasproti in se vprašamo kaj bode iz tega? Kje neki hoče Andrassy v tej naši monarhiji, kjer biva 16 milijonov Slovanov in 3 milijone Rumunov — dobiti ono navdušenje in ono po žrtvovalnost, ki je je za vojsko treba?

Nenadejana izjava Andrassyjeva, da v l a d a njegova ne misli Bosne okupirati, — dalje, da se ustavlja organizaciji nove Bolgarske neodvisne države, — kaže neko močno protirusko tendenco. Čeravno moremo iz tajnih obravnav v delegacijah le površnosti vedeti, vendar uže to zadostuje, da nas vznemirja, ker so magjarski delegati s pojasnili Andrassyjevimi zadovoljni in hoté glasovati za kredit 60 milijonov, ker so prepričani, da se bode rabil za veliko protirusko akcijo.

Mej vrstami je brati, kako si Andrassy in njegovi prijatelji to veliko akcijo mislijo. Ako se Rusija ne uda terjatvam angleškim in magjarskim, potem mislijo še le proti Rusom „zasesti“ Bosno, pa tudi Albanijo in Srbijo, in morda Rumunijo, da se Bolgarija odtisne od Balkana na Dunav. S tem bi bila pa uže gotova vojska. Kajti Rusija se gotovo ne bode pustila pod angleško-magjarsko jerobstvo devati. Ona nij zastoj krvi prelivala. Ona je hotela kristijane in Slovane osvoboditi, a ne da bi koristi te osvoboditve drugim prepustila, ki nijso nič storili, ki so celo bili proti tej osvoboditvi.

Kakor stvari zdaj stoje, gotovo je, da bode Andrassy dobil 60 milijonov za mobilizacijo naše vojske dovoljenih. Če on minister ostane in bode na kongresu to nesrečno proti-

rusko in protislovansko politiko dalje tiral, potem imamo gotovo vojsko, in Bog ve kakove nasledke, — srečnih za nas gotovo ne. Orientalno vprašanje je res trd oreh, in ko smo mislili, da smo uže pri srečnem konci, nabirajo se nove črne megle.

Upanje nam ostaje le, da bode avstrijska krona, vojena po srečnem instinktu, prej Andrassyja odpustila, predno mu dovoli zavesti našo monarhijo v katastrofo, iz katere ne zna živ krst, kaj bi bilo z našim cesarstvom.

Rusija in Angleška v Aziji.

Vse kaže, da če pride do vojske mej Rusijo in Anglijo, je ruski vpliv na narode v srednjej Aziji jako prevažen, posebno na mejah britanske Indije in Afganistana, kjer lokavi Šir Ali Angležem nij prijazen. Angleška vlada uže izpoznava, da je njeno položenje ob vojski jako kritično in hiti narejati brambe ob mejah. Ekspedicija zoper uporne Nagi nij bila nič vspešna in rod Džovaki je rajši izselil se, nego da bi se bil Angležem udal. Iz Turkestana se javlja, da se je s prejšnjim kanom Kašgarskim, Beg-kuli-begom, tudi kirgiski pustolovec Sadik, velik sovražnik Rusov, na rusko zemljišče pomaknil. Ruski vpliv raste.

Nek dopis iz Indije pravi: „Doba odločilnega boja (proti Rusiji) bode tako gotovo prišla, kakor za nočjo prihaja dan, in dasi moremo mi izbirati mej dvajsetimi mesti, kjer je mogoče Ruse prijeti z dobrih položajev, imajo oni samo jeden jedin kraj, od koder nas mogó prijeti, in ta je severozapadna meja. Jaz ne verujem v nobedne fizične ovére modérnega vojevanja, katere bi se odstraniti ne dale. In ako Rusi brez zaprek naravnost v himalajske goré proderó in najbrž Afgance soboj privedó, in ako bi se jim dovolilo,

Listek.

Kako kaže Preširen v svojih pozicijah slovensko rodoljubje?

(Spisal A. K.)

Vsi pesniški izdelki našega slavnega, neumrlega pesnika imajo svoj izvir v ljubezni in v rodoljubji.

Nihče ne more tajiti teh najvišjih predmetov vsemu pesništvu pri najslavnejših umetnikih na pesniškem polju vseh časov in narodov, torej po vsej pravici lahko prištevamo uže zaradi tega Preširna v vrsto najodličnejših klasikov.

Nalog nam je, naznačiti Preširnovo pozicijo oziroma ljubezni do naše mile domovine in našega slovenskega naroda, ki je v nemala preslavnega pesnika združena s plamtečo erotiko z nekako nepopisljivim ognjem.

Predno razgrnemo daljno razpravo o tem, oziroma se v rodoljubje, katerega izrazujejo največji pesniki vseh klasičnih narodov, ki so z našim slovstvom v ožji zvezi.

Da je uže poznal stari Rimljan iskreno, žrtvovalno rodoljubje in ga prišteval najkrasnejšim čednostim vsacega državljana, o tem nam pričuje Horac, ki poje v odi:

„Dulce et decorum est pro patria mori.“

V Vergiliju beremo:

„Tu, genitor, cape sacra manu patriosque Penates.“

ali pa:

„O terque, quaterque beati, — Quis ante ora patrum Troiae sub mœnibus altis, — contigit oppetere.“

Če pogledamo na Grke, kaj vidimo ondi? Ravno isto. Tudi grški pesniki so izrazovali v vseh svojih neumrjočih delih vročo domovinsko ljubezen, o katerej imamo v Ilijadi in Odiseji često in često najkrasnejših izgledov. V Anti-

goni nedosegljivega, vse veke preslavnega Sofokleja beremo domoljubne besede.

Kdo je brez krasnih čutil, kdo ne ljubi, ako ima le človeško srce, neizmerno svoje domovine, ko bere Hejnejevo pesen:

„Die Jahre, die kommen und gehen,
Geschlechter steigen in's Grab,
Doch nimmer vergeht die Liebe,
Die ich im Herzen hab'.“

Kaj pa Šiler, velikan poezije, pri Hektorjevem slovesu?

„Theures Weib, gebiete deinen Thränen!
Nach der Feldschlacht ist mein fürig Sehnen,
Diese Arme schützen Pergamus,
Kämpfend für den heil'gen Herd der Götter
Fall' ich, und des Vaterlandes Retter
Steig ich nieder zu dem styg'schen Fluss.“

Odprimo malo knjižico našega slovstva! Mar slovenski sinovi, pesniki matere Slave ne ljubijo svoje tožne majke, svojega milega naroda?

vsak priležen položaj zasesti, dočim bi mi gledali mično, vprašam za Boga svetega, kdo bi jih pač od tod izgnati zamogel? Oni bi lahko, kakor bi jih bila volja, vpadali v ravani in se zopet leno v svoje varne položaje vračali. Oni bi utegnili 60 do 70.000 strelcev na konjih spustiti v doline ter pustošiti, in s katero močjo bi se jim mi mogli ustavljati? Ako se jim to posreči, potem je pak razkosanje Indije smatrati za izvršen čin.“ V obče mogo Rusi, ako zares nameravajo, prijeti Indijo, prav lahko seznaniti iz indijskih novin, kako naj to stvar prično.

Češki klub v Pragi

je imel v nedeljo z večera sejo. Na dnevnem redu je bila obravnava o poteklejši dobi češkega deželnega zbora. Predsedoval je izredno dobro obiskanemu zboru dr. E. Kaizl. Za prvega govornika se je oglasil J. Korzan. On je na kratko navel pregled delovanja deželnega zbora od 1872. l. počenši, ko je s pomočjo chabrusa prišla večina „ustavovernej“ stranki v roke. On je poudarjal, da so se v minolejši dobi troški za celih 12 odstotkov povečali; potem je prešel na šolske razmere, katere je hudo grajal.

Dr. Brauner je naglašal, da Čehi ne morejo iti in ne pojdejo dotle v državni zbor, dokler bode veljal sedanji volitveni red. Oni tam ne morejo gledé najvažnejših svojih interesov biti nevarna pritekline ali štafaža. Naravna manjšina se ne sme nikoli odtegovati zastopstvom, a češka manjšina je nenaravna in mogoča jedino po obstoječem volitvenem zakonu; zatorej mora ta zmanjšana večina z neprestanim nazasedenjem poslanskih sedežev protestirati zoper nepravilni volitveni red.

Dr. Rieger je poudarjal, da je sedaj jedino o tem govor, da Čehi, dokler bode obstajal sedanji volitveni zakon, ne morejo aktivne politike poprijeti se. Za podlogo volitvenemu zakonu naj se vzame število prebivalcev, davki, ali kar si bodi, samo, da ima za obe stranki veljati ista mera. Ako bi mi pod temi razmerami ostavili pasivnost, in bi prepustili kakovo historično ali narodno pravo, pregrešili bi se zoper naš narod. Drugače bi bilo, da ima naš narod pravično zastopstvo. Poslanci, kateri so iz narodnega tabora stopili v deželni zbor, doživeli so dovolj britkih izkušenj. Tudi oni so se uverili, ka Staročehi prav ravnajo, in ne bode dolgo, da se bode povrnila v naroden tabor

zopet popolna jedino st. „Ustavoverci“ sami vidijo, pravi govornik h koncu, da so se svojim gospodarjenjem uže pri kraji.

V enakem smislu sta še govorila Zeithammer in dr. Milde.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 14. marca

Cesar se v posebnem pismu do kneza Auersperga o 13. t. m. zahvaljuje za tolažilne izjave sočutja, ki jih je vse prebivalstvo monarhije ob priliki smrti njegovega očeta dalo in s tem zvesto udanost do cesarske hiše pokazalo.

V **državnem zboru** je bila včeraj generalna budgetna debata končana in prešlo se je v specialno debato.

V **Ljubu** je bila 12. t. m. volitev državnega poslanca namesto dr. Smolke, ki je bil prisiljen mandat položiti, ker nij na Rusijo ščeval. Resultata nij, temuč bo še ožja volitev mej Goluhovskim in Smolko.

Vnanje države.

Ruska oficijozna „Agence Russe“ poroča, da se bode kongres v kacic dveh ali treh tednih sešel. Ona misli, da je telegram iz Aten, ki je poročal, da je Anglija pripravna Grško zastopati na kongresu, le telegrafna pomota, ter je le tako razlagati, da Anglija dovoljuje, da je Grška zastopana na kongresu.

Civilno upravo v **Bolgariji** je po smrti Čerkaskega prevzel general Dandukov-Koršakov.

Iz glavnega mesta **Bosne**, Sarajeva, se piše v „Politische Correspondenz“, da je nemirno gibanje mej begi (nekdanjimi slovanskimi plemenitaškimi renegati) začelo se, zlasti zaradi tega, ker je Turčija sama uže začela študirati, kako bi jim neko liko zemlje vzela in jo dala krščanski raji. Mohamedanski begi so veliki protivniki Srbije, zato volijo imeti avstrijsko gospodstvo in upajo, da bodo pod to vlado njih „pravice“ bolje branjene.

Francoska je vnovič izrekla, da pride na kongres samo potem, ako ne bode nobeno drugo vprašanje na vrsti razgovorov nego le orijentalno.

Iz **Rima** se poroča, da hoče Rusija s papežovo kurijo v dogovore stopiti zaradi urenjenja katoliške cerkve na Poljskem.

O ministerskej krizi italijanskej nič novega. Le to se čuje, da je teško dobiti ministra za vojne in vnanje zadeve.

Dopisi.

Z desnega brega Soče 12. marca. [Izv. dop.] (O združenji desnega Sočnega brega z Italijo.) Veliko se je

uže po različnih domačih in vnanjih časnikih pisarilo ter mnoge kombinacije so se delale, kak delež bode sosedna Italija pri razdeljenji Turčije dobila. Posebno pa so se v takem pisarenji nekateri italijanski listi odlikovali ter kot plen pri razdeljenji Turčije odškodovanje od avstrijske strani, namreč združenje vseh zdaj še zvnaj Italije, v Avstriji živečih Italijanov terjali. V tej njih navdušenosti pa niso nekateri italijanski listi samo prebivalcev južnega Tirola in jugozapadnega Goriškega kot ne še z Italijo združenih „Italijanov“ smatrali, temveč so Italijane tudi onkraj Soče iskali ter kot mejo mej Avstrijo in Italijo Savo zahtevali, opiraje se na to, da je enkrat, ob času rimskega cesarstva, provincija Italija do Save segala.

Pa sprevideli so precej, da so te njih terjatve preveč pretirane, da jih nobeden pameten odobravati ne more, zategadelj so od njih za korak nazaj stopili; ne terjajo več Save, vendar pa Sočo za mejo. Prebivalce desnega Sočnega brega, zveste Avstrijce, je ta vest strašno razburila in vsakdanji pogovori so se le o vprašanji sukali: „pridemo res pod Italijo ali ne?“ Ker pa je bilo pisarenje in govorjenje o tem predmetu, moralo se je vendarle vsakemu dozdevati, da je morebiti vendar kaj resničnega na nesramnih laških pretenzijah. Da bi se tedaj prebivalci desnega brega Soče še o pravem času združenja z Italijo obvarovali, napravila se je pred nekaterimi dnevi, ne vem niti kje niti na čegar svet, prošnja do visokega ministerskega sveta na Dunaji, v kateri se je udanost in pokorščina prebivalstva desnega Sočnega brega do avstrijskega prestola potrjuje, ter prosi, da bi se visoka krona za to potegovati hotela, da bi tudi za naprej z Avstrijo združeni ostali. To prošnja mora prebivalstvo desnega Sočnega brega v prav obilnem številu podpisati, kajti temveč ko je podpisane občinstva. tem bolje se iz tega njih udanost do avstrijskega cesarstva razvidi. V ta namen je eksemplar omenjene prošnje vsem županstvom na desnem Sočnem bregu razposlan in zraven tudi pola papirja za podpise občanarjev. Župani so tudi naprošeni, naj se potrudijo, da se občinstvo v mnogobrojnem številu podpiše. Vse to se mi prav hvalevredno delo zdi, samo to mi nij prav po volji, da je prošnja le v italijanskem jeziku pisana, akoravno je večina prebivalstva desnega Sočnega brega slovenska, vendar pa upam,

Da, ljubili so ga, ljubijo ga, ljubili ga bodo, dokler zadnjemu ne utihne vroče rodoljubno srce.

Berimo pesen Simon Jenkovo, berimo, poslušajmo in občudujmo:

„Žalost temna me prešino,
Ko se spomnim domovine,
Cel' mu svetu nepoznane,
Od nikogar spoštovane.“

Kdor hoče izraziti najiskrenejšo ljubav, imeti mora Jenkovo umetnijo.

Kaj pa naš Levstik:

„Kak lepa je zemlja, kak je nebeška!
Ko vstane iz morja zjutraj
Spet solnce, rožce cvetejo,
Prepevajo ptice.“

In bratje! v pozemskih tacih nebesih,
Ki vredna so dana biti
Serafom v dom in svetnikom,
Ne bomo veseli?“

In zopet neumrljive besede Stritarjeve:

„Sveto služimo, svetej domovini.“

Da, ne manjka se nam v sto in sto pesnih naslikane domovinske ljubezni pri pesnikih domačih in tujih, slavnih in neslavnih. A kdo se more meriti s teboj, o neumrli Preširen, če se ozremo bolj na tanko v razmere onega časa, v katerem si živel ti, v primeri z onimi, v katerih so prepevali tvoji vrstniki.“

Kakor se čisti zlato v ognji, tako se ceni pravo rodoljubje po času in stanu naroda.

Če primerjamo se tega stališča Preširna z največjimi pesniki prvih omikanih narodov, ga še le vemo ceniti, še le spoznamo njegove zasluge in neumrjočo slavo, ki presega vse njegove vrstnike.

Kdaj je cvetelo grško pesništvo, ali ne ob času Perikleja? Kdaj je prepeval Horac svoje neumrljive ode, Vergilij svojo Enejido, Ovid svoje žalostinke? Ali ne v dobi Cezarjevi? Enako so se rodili Petrarkovi soneti,

Dantejeva „divina komedija“ v cvetočej dobi njegovega naroda.

(Dalje prih.)

Zenitovanjski običaji pri Ljutomeru na Štajerskem.

(Priobčuje A. B—ž—ć, kmet v Radislavcih.)

(Konec.)

Najznameniteje je kadar se „bosmani“ na mizo nosijo, ker vsi se morajo naenkrat mej sviranjem godcev na mizo nesti. Ko se nekoliko popleše, vpraša prednji postrežnik očeta starešino, ali je voljen ta dar, katerega nam je nebeški oče dal, za ljubo vzeti ali ne, na kar se ta navadno zavoljo kacega izmišljenega pogreška odreže, da ne. Sedaj se zopet pleše in igra in to dostikrat cele ure ponavlja, tako, da se navadno sprejme in se krsti za ime načetek, za priimek pa pojedek.

da ne bode zaradi tega nobeden pošten Slo-
venec prošnje podpisati opustil.

Pa zopet nastaje staro vprašanje: Zakaj
se Slovanje ne podpirajo bolj v našem
Primorju?

Iz zdólenje Pivke 13. marca.
[Izviren dopis.] Večkrat me opravila v Po-
stojno — glavni kraj Notranjskega — pripe-
ljejo. Kolikokrat sem v tem nemškutarskem
gnezdú, vselej kaj tamošnjih dogodkov zvem,
ki so vredni, da se po svetu razglasijo. O
volitvah občinskega predstojništva Postojn-
skega, ki so se pred dvema mesecema vršile,
in o vloženih protestih zoper te je ob svojem
času „Slovenski Narod“ poročal. Slišal sem
denes, da je slavno c. kr. okrajno glavarstvo
pred nekaj dnevi na imenovane proteste odlok
dalo ter volitev županstva — in ravnanje pri
tej volitvi — potrdilo. To pa je pouzročilo,
da so čez ta odlok narodni občinski odbor-
niki, pa tudi nemškutarski matadorji,
na visoko c. kr. deželno vlado rekurirali. Pri-
čakuje se, da bode deželna vlada reč drugače
rešila. Mi pa želimo razglasenja celega zapo-
padka protestov in pritožeb. Naši priprosti
Pivčani si glave lomijo in se čudijo, kako je
mogoče bilo, novega nemškutarskega župana
v Postojni imeti, in sicer tacega, ki zdaj v
spričevala o npravnosti tudi postavlja „er
war immer verfassungstreu“, kakor je
novo Postojnsko županstvo to nekemu L. D.,
ubozemu cestarju, ki je za penzijo prosil, v
spričevalo postavilo. Vprašamo, ali je verfas-
sungstreu biti kakšna posebna pravna čednost,
dušno dobro delo? Ali bode tak človek kaj
več penzije dobil? Kakor da bi bil lojalen,
cesarju vselej zvest narodnjak, kakor so sploh
Slovenci, menj, nego drug človek. Ako izraz
„verfassungstreu“ zasluge v sebi ima, more
potem logično izraz „naroden“ pa kaj hudo-
delstva zapopasti? Kaj? — Kadar iz Postojne
zopet kaj zanimivega zvem, vam hočem po-
ročati.

**Iz št. Jurja n. j. ž. 10. marca [Izv.
dopis.]** — V četrtek 7. t. m. smo imeli tukaj
prav lepo zabavo. Naš navadni tihi večer bral-
nega društva bil je ta večer jako živ in mi-
kaven. Na povabilo nas je počastilo 14 pev-
cev celjske čitalnice s svojim vrlim pred-
sednikom g. dr. Serncem na čelu. Popevale
so se narodne pesni kakor: Slovan, Domo-
vina — mili kraj, Moja želja, Pri zibel, Pod
oknom, Ločitev, Pet čašah, in še več drugih.
Pa tudi naši domači mešani kvartet — go-
spodičine Terezika Nendelova, Josipina in Ivana

Še le zdaj, ko so postrežniki vse na mizo
znosili, začno se razne šaljivosti in burke
uganjati. Posebno so godci v tem dobro izur-
jeni. Pred vsem drugim pa se ne pozabi zdaj
za kuharičino streto in uže sè slamo zvezano
kuhačo za godce nabirati, itd., pri čemur
se delajo raznovrstne in smeha vredne kratko-
časnosti. Vsak gost sedaj slobodno gre od
mize, kamor mu je drago. Nekateri plešejo,
drugi pojejo in sploh cela družba je živa, ve-
sela in zgovorna, tako dolgo, dokler jih polu-
nočni spanec enega za drugim ne začne v oči
pikati in jih tako prisili nocoj se nekoliko
počiti in okrepiti za bodoči dan, ko se začne
zopet gostovanje.

Brž drugi dan, ko se vstane, gresta že-
nin in nevesta k maši. Mej tem časom so se
pa tudi uže vsi gostje sešli. Ko prideta ženin
in nevesta, gre se k zajutruku, kateri se pa
vrši brez kakih znamenitostij. Po opravljenem

Černovškova, gospod in gospa Vučnikova —
pod vodstvom skladatelja g. dr. Ipavca je
prav častno reševal svojo nalogo. Vmes pa
so se vršile raznovrstne napitnice. Pro-
stori so bili napolnjeni; bila je prava narodna
zabava, za katero se najtopleje izreka zahvalo
častitim pevcem in pevkam, posebno pa še
vrlim celjskim gospodom. Občna je želja, da
bi se pri enakej veselici kmalu zopet sošli.
Ravnatelj tihega večera, gospoda dr. Ipavic
in Rükschl, sta se pohvalno obnesla.

Tukajšnji semenj 12. marca je bil kaj
močno obiskan. Prignali so mnogo goveje in
konjske živine, prav lepe. Kupčija je bila ži-
vahna.

Domače stvari.

— (Kranjski novi deželni načel-
nik) g. Kallina nastopi svojo službo, kakor
predvčerajšnja „Wiener Ztg“ poroča, še le v
teku prihodnjega tedna. — Tudi graški do-
pisnik „Vaterl.“ ga zaznamuje kot strogega
uradnika. To je nam uže prav, če je le tudi
vsem strankam pravičen.

— (Kranjski deželni muzej in
Dežman.) Uradni tukajšnji nemški list od
8. t. m. je prinesel prilogo, ki obsega za-
pisnik daril in pridobitev kranjskega deželnega
muzeja leta 1877. Iz tega zapisnika vidimo,
da se izobrazeno naše občinstvo za ta zna-
nostni naš zavod še vedno živo zanima. Tem
bolj moramo obžalovati, da je muzej v tako
slabih rokah. Kustos Dežman, da si si je dal
od dežele plačo dobro povišati, prepušča vse
„delo“ svojemu natoroznansko čisto neomika-
nemu služabniku, a on sam se celo leto bavi
z agitacijo in politiko, v muzeji pa nij nobe-
nega pravega reda, takó, da nekatere stvari
ginejo in se pačijo, druge pa najti nijso. Zlasti
arhiv je baje v popolnem neredu. Deželni od-
bor bi dobro storil, ko bi kustosa Dežmana
vendar enkrat nekoliko prijel. Eden človek ne
more lahko biti deželni odbornik, agitator
kazinski in vodja nemškutarjev, sodelavec
„Tagblatta“, deželni in državni poslanec, ured-
nik Bambergove „slovenske Pratique“ in vseh
nemških pamfletov, kar jih na Kranjskem izide,
potlej pa še pravi kustos muzeja, ki bi imel
s tem samim poslom dovolj dela, ako bi ga
vestno opravljal.

— (K statistiki konfiskacij.) Pre-
tečeno leto 1877 so bili ljubljanski časniki
konfiscirani: „Slovenski Narod“ 24krat, „Slo-
venec“ 19krat, „Novice“ 5krat, „Laib. Tagbl.“
1krat.

zajutruku gre se na jutrnice k bližnjemu so-
sedu, kjer se igra in pleše. Večkrat se izmej
gostov naredijo nekateri cigani, kateri kra-
dejo, kar njim oči vidijo in roke nesti mo-
rejo, potem pa so licitacije raznega nanoše-
nega blaga in mej tem se tudi dosta šaljivega
in smehavrednega godi. Te kratkočasnice se
tako dolgo gode, da se napravi obed, na ka-
terega potem vsi sklicani pridejo. Brž, ko se
je vse dalo na mizo, začno se pripravljati,
da nevesto na ženinov dom odpeljajo. Tu
je treba zopet velikega poslova. Igrati, ple-
sati, streljati, da, še celo jokati se je prej
treba, nego hoče stopiti sruha čez očetov ali
materin prag. Ko se je dala pregovoriti,
vzame se navadno njeni največji in najlepši
„bosman“, kojega nese na svoj novi ženi-
nov dom. Prišedši ta z igro in navadno cere-
monijo do ženinovega praga, kjer jo čaka uže
oče ali mati s kolačem kruha, da ga, prej

— (Umrli) je 13. marca v Ljubljani sta-
rejši sin spoštovane rodovine Jarnejeve, Peter
Černe. Ranjki je bil iskren domoljub in dru-
štvenik Sokola od početka do sedaj. Sokol-
sko društvo ga bode spremilo pod svojo za-
stavo do gomile. Pogreb bode denes ob 4. uri
po polu dne.

— (O ljudskem gibanju v Ljub-
ljani leta 1877.) Porok je bilo sklenenih
182. Najmlajša nevesta je bila 16½ let, naj-
starejša 54 let; najmlajši ženin 21, najsta-
rejši 70 let star. — Rodilo se je 807 ži-
vih otrok, 18 bilo je mrtvih rojenih. Možkega
spola jih je bilo 409, ženskega 416; od
teh zakonskih 604, a nezakonskih 221. —
Umrlo je otrok do 5. leta starosti 224 za-
konskih in 38 nezakonskih. — Sploh je to
leto umrlo 935 oseb, in sicer 477 mo-
žkega 458 ženskega spola, od teh 17 v za-
poru. — Uzrok smrti je bila pri 22 osebah
epidemična bolezen, pri 899 pa navadne bo-
lezni, 10 se jih je ponesrečilo, eden je bil
ubit, 3 so se usmrtili. Najstarejša oseba doži-
vela je 102. leti starosti.

— (Koliko smo mesa pojedli.) Leta
1877 je bilo v Ljubljani pobitih in použitih
3900 goved. (Tedaj na jednega Ljubljančana
ne pride Bog ve kaj na leto.)

— (Iz Šenčurja) se piše „Sl.“: „Uže
celi dve leti tukaj nameravajo ustanoviti
„Bralno društvo“, pa dozdej še nijso sto-
rili potrebnega koraka v tej zadevi. Kako
potrebno in čez vse koristno bi bilo to dru-
štvo, mi nij treba omenjati. Iz tukajšnje ve-
like vasi, ki šteje kakih 180 hišnih števil,
bi se gotovo takoj vpisalo mnogo udov. Zdej,
žalibog, mnogim denarno stanje ne dopušča,
da bi si sami naročili časnike in gredo zdaj
sem zdaj tja si izposodit kake novine, da se
prepričajo o resnici tega, kar se je n. pr. v
preteklem letu kvasilo kmetijskemu ljudstvu
o vojski in volitvi slovenskih poslancev. Naj
bi tedaj društvo uže skoraj osnovali tukajšnji
neodvisni narodnjaki v prid cele srenje, da
napreduje v vsem, kar zadeva blagor domo-
vine, ker prepričani smo, da narodnost in sv.
vero je treba ohraniti, potem se nam nij več
bati nasprotnikov, da bi pokrili z meglo luč,
ki je začela krasno svetiti na slovanskem ob-
nebj.“

— (Gozd pogorel.) Soboto 9. t. m.
je pogorelo čez 20 oralov bukovega in hra-
stovega gozda pri Litiji. Sodi se, da je suho
listje zažgano bilo od iskre iz mašine želez-
ničnega brzovlaka.

kakor stopi pred prag, prereže, v znamenje,
da bo dobra, pa tudi darežljiva hišna mati.
Tu se vršijo zopet razne napitnice, in ko so
dokončane, gredo gostje v hišo, nevesta pa
navadno v kuhinjo, kjer tu in tam v kateri
škaf — ščavnjak — vrže nekoliko krajcar-
jev ali petic, v znamenje, da bi naj živina od
nje rada jedla in se pitala. Zdej se pa vsi
gosti vsedejo brez male izpremembe ravno
tako, kakor so prejšnji večer sedeli, in cela
večerja in nje običaj je jednak prvemu.

Ko pa pride nevesta v ženinov hram,
navadno v četrtek, je razloček le to, da pride
denes pred kot so naši gostje mislili polu
noči, posebno, ako je kdo domačih kazalec
na uri pomaknil, in v tem trenutku stopi ne-
izprosljivi policaj — petek — katerega po-
velje je, da se vesela družba razide, kar se
je, se ve da, uže tudi meni v mojem življenju
dogodilo.

— (Iz zadnje seje deželnega odbora.) Služba vrtnarskega pomočnika na vino in sadjerejske šoli na Slapu se je podelila bivšemu učencu te šole, Josipu Urbančiču. — V okrajni šolski svet Logaški je bil izvoljen Alojzij Pogačnik, trgovec v Cerknici. — Predlogu pomnožnega krajnega šolskega sveta, da se učitelju Karlu Kristofu iz Planine definitivno podeli učiteljska služba na ljudske šoli v Bavi vasi, je deželni odbor pritrnil.

— (Ustanove postojnske jame za bivše ranjene vojake) po 37 gl. 80 kr. so za tekoče leto prejeli: Franc Adam iz Petelin, Miha Bergeč iz Trnja, Nace Milhačič iz Hruševja, Jaka Prunk iz Dolenjega Vrema, Luka Brne iz Velikega otoka, Janez Gešina iz Orehka, Franc Kovač iz Postojne, Andrej Ogrišek iz Matenje vasi, Janez Počkaj iz Ostročnega Brda, Jurij Zorman iz Klenika in Miha Žnidarič iz Orehka. — Enako Metelkovo ustanovo pa so dobili: Martin Režen iz Jelševca, Janez Gomilar iz Malkovca, Šimen Ilovar iz Radulje, Jožef Kocijan in Anton Nahtigal iz Trebelna, Jurij Pucelj iz Loga, Matija Režen iz Jelševca in Jarnej Ulepč iz Starevasi.

— (Požar.) V Konjicah je v nedeljo po noči nastal v neke hiši ogenj, ki se je tako hitro raznel, da so morali nekateri prebivalci iz ene hiše, kjer so uže spali, skozi okna poskakati, da so življenje rešili. V drugem hiši so ljudje vrata in okna utrlji, da so spet izklicali.

Razne vesti.

* (Poskušen umor.) Iz Oedenburga poroča ondodni list, da je oficirjev sluga Laktos poskušal umoriti svojega gospodarja, huzarskega lejtenta pl. Szluko. Lejtent je minolega petka, ko je še ležal, naenkrat začutil na vratu nekako bolečino, se vzbudil in, videč svojega slugo z britvijo v roci preko postelje nagnenega, je poskočil ven ter ga zgrabil za roko, pri čemer se je obrezal. Ker mu lejtent ni mogel takoj izviti britve iz rok, segnil je po svojo sabljo, a mej tem si je sluga, ki je še prav mlad vojak, prerezal vrat in kri mu je jela teči. Ni gospodar ni sluga nikata nevarno poškodovana. Preskava bode pokazala, zakaj se je sluga lotil lejtenta.

* (Ukraden obešenec.) Iz Pešte se telegrafira v staro „Presse“, da je mrtvo truplo onega honvedskega lejtenta Totta, ki je bil obešen, ker je svojega predstojnika, ritmajstra grofa Szaparyja, iz jeze ubil, iz groba ukradeno bilo.

* (Strela) je udarila v cerkev mej mašo zadnji petek v Čistrovu pri Kamenici na Češkem, ubila pet ljudi, ranila jih sedem močno in sedemnajst lahko. Ravno tako je v Dirni pri Sobieslavu strela tudi v cerkev udarila in 35 ljudi omamila, v Milčinu in Golč-Jenikovu je strela zapalila cerkvene stolpe.

* (O revoluciji švajcarskih stražnikov na papeževem dvoru) se poroča v angleške „Times“: Poveljniki švajcarske garde je dal pet upornikov svoje čete zapreti. Na to so drugi gardisti v ječo ulomili, ujetnike osvobodili, puške in hebearde stolkli in se uporno obnašali, dokler ni bišni mojster papežev jim dal za tri mesece plačo kot darilo. Dalje se poroča, da je bilo potem 35 mož slovesno iz švajcarske garde izključenih in je papež ukazal celo gardo prenoviti, t. j. najbrž odpraviti.

* (Komuna.) V Parizu je te dni izšel nov delavski časnik „Commune“. Na čelu prinaša pismo Garibaldijevo, v katerem stari Italijanec izdателя tega lista, Pyata, kot soborca svetovne demokracije pohvali, in oboduje, naj vstraja v borbi za veliko familijo svobodnih narodov. Ali prvi broj tega časnika je bil celo v republikanski Francoske konfisciran.

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

* (Iz Carigrada) se piše v „K. Z.“: V mestu sè sedmimi griči ob Bosporu nij skoraj vredno več bivati, ako nisi Rus ali Anglež; tako izključno se usredotočuje zanimanje ljudij za zastopnike teh dveh narodov. Ves Stambul se kakor ob ljudskem preseljevanji pomiče proti San Štefanu ali na princevske otoke. Na ladjah in vozeh, na konjih in peš hite vsak dan silno velike množice iz mesta. Neštevilne čolne vozijo vsakega dne na kraj, kjer je usidrana angleška flota, a na njih jedila, sadje, smodke, obleko in pred vsem žganje; cele karavane tovornih konj in voz so vedno mej potem, da Rusom v San Štefanu niso vse potrebno, koristno in ugodno. Španjski židje, kateri so v Galati in Peri doslej „kramarili“, preselili so se vsi v San Štefano; mlekarji, kruharji, prodajalci sadja, snažiteli črevljev in vsakovrstni mešetarji sledili so jim za petami. San Štefano je Eldorado vseh trgovcev, kramarjev in sleparjev. Za Carigrad se nikdo več ne meni, in kdo bode zdaj v Peri ali Galati čakal, da — v najboljšem slučaju — napravi izmeren dobiček, ko more v malih dneh v San Štefanu desetkrat več prislužiti si! Tam se nobedna stvar ne kritizuje, nego vse se z veseljem sprejema in najslabše blagó plačuje trikrat bolje, kakor je cena najboljšemu. Samo Osmanec, ki nema sposobnosti za trgovstvo, ne more se zdaj zlim Moskovitom osvetiti s tem, da bi jim konci praznil žepo; on hodi jedino na izprehod in mirno ogleduje tabor svojega najhujšega sovražnika, in to mu zadostuje. V Carigradu pak raste gospodarstvena sila in potreba vsak dan bolj. Po nekoliko za tega delj, ker se vsa hrana Rusom in Angležem lahko prodaja po največjih cenah, a po nekoliko, ker domači ljudje nemajo sploh denarja, da bi si mogli kupiti najpotrebnejših stvari. Delavec, ki na dan prisluži po 20 pijastrov, mora samo za dva funta kruha dajati polovico dnevnega prislužka. Kaj mu potem ostaje za druge potrebe? O samem kruhu mu nij moči živeti, in kaj celo tedaj, ako ima živiti tudi družino svojo? S čim plačati stanovanje, obleko itd.? Poleg vsega mora mesto tudi skrbeti za obilne pribežnike, katere tare še večja beda. Tako tedaj prijazno spomladno solnce, katero se nam tako ljubo smeje, obseva po največ nesrečne, trpeče in žalostne ljudi.

Tujci.

13. marca:

Pri Slonu: Waizman iz Maribora. — Braune iz Dunaja. — grof Lichtenberg iz Dolenjskega. — Bendiener iz Gradca. — Rudolf iz Kamnika.

Pri Maliet: Adler iz Kranja. — Materna iz Vinkovce. — Hofbauer iz Dunaja.

Loterijske srečke.

V Trstu 9. marca: 77. 24. 87. 29. 89.

V Linci 9. marca: 80. 55. 11. 65. 21.

Dunajska borza 14. marca.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	62	gl.	35	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	66	"	35	"
Zlata renta	74	"	10	"
1860 drž. posojilo	111	"	25	"
Akcije narodne banke	797	"	—	"
Kreditne akcije	229	"	50	"
London	1.9	"	35	"
Napol.	9	"	53	"
C. kr. cekini	5	"	60	"
Srebro	105	"	80	"
Državne marke	58	"	70	"

sem bolnim moč in zdravje brez leka
in brez stroškov po izvrstni

Revalescieriè du Barry

v Londonu.

30 let nje je bil boleznai, ki bi je ne bila odstranila ta prijema zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicini in stroškov; zdravi vse bolezni v otrocih, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žlez, na duhu, bolečine v ledvicah, jetiko, kašoj, neposvijenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlatilo, vodenico, mrzlico, vrtojavje, silenje krvi v glavo, zmenje v ušesih, slabost in bievanje pri nosečih, stožnost, diabet, urganje, shujšanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporeca za dojenca in je bolje oego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spride

val zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spridevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pragega profesorja medicine na vseučilišči v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castleman, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih leči, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj-

Kratni izkaz iz 80.000 spridevalov.
Spridevalo št. 73.670.

Spridevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja,

Bonn, 10. jul. 1852.

Revalescieriè Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dristi in grži, dalje pri sesalih in obstnih boleznih a t. d. pri kamnju, pri priseljivem a bolehnem draženju v seani cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurji, urganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prahih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalca in člen mnogih učenih družtev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.
Vaša izvrstna Revalescieriè je ozdravila večletne nezvarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, boine čutnice in vodenico. Prepričan sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakomu priporečam. James Shoreland, ranocelnik, 96. polka. Izkušnja tajnoga sanitetnoga svetovalca gosp. Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.
Ponavljaje izrekan gledé Revalescieriè du Barry vsestransko, najbolje spridevalo.
Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalca.
Spridevalo št. 76.921.

Obergimpenn, (Badensko), 22. aprila 1872.
Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalescieriè du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.
Spridevalo št. 72.618.

La Roche sur Yon, 30. julija 1868.
Vaša Revalescieriè ozdravila me je popolnoma strašnih želodčnih in čutnicnih boleznij, katere so me deset let mučile.

(Gospa) Armanda Prevost, posestnica.
Revalescieriè je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih priurani 50krat več na oem, ko pri zdravilih.

V plehastih puščah po pol funta 1 gold. 50 kr., t. j. 2 gold. 50 kr., 2 funta 1 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 35 gold. Revalescieriè-Biscuitov v puščah in Revalescieriè-Chocolatè v prahu 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gl. 50 kr., 48 tas 4 gl. 50 kr., v prahu 120 tas 10 gl. prodaje: Du Barry & Comp. na Franciji, Wallis-Berolinska št. 8, kakor v vsah mestih pri dobrih zdravilnih in spoorjanskih trgovcih; tudi raspošilja dujajša mis na vse kraje po poštnih nakaznicah ali povzročih. V Ljubljani Ed. v. hr. J. Svoboda, lekar pri „zlatem oriu“, v Reki pri lekarju J. Proda mu, v Celovcu pri lekarju Birnbacherju, v Spiljetu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravallo, pri drogeristu P. Rocca i. J. Hirschu, v Zadrui pri Androviču. (175)

Trpotčev sok.

Ta neprecenljivi sok služi za zdravilo proti bolečinam v prsih in na pljučih, proti zasliženju bronhij, kašlju, hripavici itd. Cena velikej sklenici z návodom 80 kr., malej sklenici z návodom 60 kr.

Zaloge v Kranjskej: Viktor v. Trnkoczy, lekarničar „pri zlitem jednorogu“ v Ljubljani, na mestnem-trgu št. 4. (78—1)

Bukova drevesa (šibe),

vsake debelosti in velikosti, za žagance, za tako imenovane tablete i. t. d. se prodajejo.

Blagovoljna vprašanja odgovorita

Brata Korén,

(73—3) v Planini, postaja Rakel.

V „Narodne tiskarni“ v Ljubljani je izšlo in se dobiva:

VIII. zvezek „Listki“:

Pomladanski valovi.

Roman, spisal I. Turgenje, poslovenil dr. M. Samec. 8° 17 pol. Cena 60 kr.

Potem

Trije javni govori.

Govorili prof. Fr. Šuklje, Iv. Tavčar in prof. Fr. Wiesthaler v Ljubljanski čitalnici. 8° 9 pol. Cena 30 kr.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.